

Tlačová správa
Luxemburg 24. júna 2021

Pomoc EÚ pre výrobcov mlieka nebola po ruskom zákaze dovozu dobre zacielená

Európska únia prijala rozsiahle opatrenia na podporu poľnohospodárov počas narušení trhu v období 2014 – 2016. Jej reakcia na zákaz dovozu mliečnych výrobkov do Ruska bola pohotová. Podľa správy, ktorú práve uverejnil Európsky dvor audítorov (EDA), však skutočné potreby výrobcov neboli dostatočne posúdené a poskytnutá pomoc nebola dostatočne zacielená. EÚ sa pokúša využiť skúsenosti, ktoré získala v období narušení trhu v rokoch 2014 – 2016 na to, aby zlepšila riadenie potenciálnych budúcich kríz v mliekarenskom sektore.

Na začiatku predchádzajúcej dekády poľnohospodári v niektorých členských štátoch EÚ výrazne zvýšili svoju produkciu mlieka a využili vyššie ceny, ktoré dosiahli vrchol začiatkom roku 2014. V auguste 2014 Ruská federácia zakázala dovoz mliečnych výrobkov z členských štátov v reakcii na sankcie EÚ v súvislosti so situáciou na Ukrajine, čo bolo v čase, keď vývoz EÚ do Číny spomaľoval. Všetky tieto faktory viedli v celom sektore k nerovnováhe medzi ponukou a dopytom, ktorá trvala až do polovice roku 2016. Spoločná poľnohospodárska politika EÚ (SPP) poskytuje mechanizmy, ktoré majú takéto situácie zmierňovať. Medzi tieto mechanizmy patria priame platby na stabilizáciu príjmov poľnohospodárov, trhové intervenčné opatrenia, nazývané aj „bezpečnostná sieť“, ktorých účelom je podpora cien tým, že sa dočasne odstránia nadbytky, ako aj výnimočné opatrenia na vyváženie narušení trhu.

„Produkcija mlieka je významnou súčasťou odvetvia poľnohospodárstva v EÚ a Európska komisia spolu s členskými štátmi prijali určité opatrenia na podporu príjmov poľnohospodárov počas narušení trhu v rokoch 2014 – 2016,“ uviedol Nikolaos Milionis, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za túto správu *„EÚ však v budúcnosti musí byť lepšie pripravená efektívnejšie reagovať na potenciálne krízy v tomto sektore.“*

Audítori dospeli k záveru, že Európska komisia zareagovala na ruský zákaz rýchlo. Po tom, ako odhadla objem nezrealizovaného vývozu masla, syra a iných mliečnych výrobkov, už koncom roku 2014 pripravila prvý balík výnimočnej finančnej podpory pre poľnohospodárov v pobaltských štátoch a vo Fínsku, ktoré táto situácia zasiahla najviac. Audítori však zároveň upozorňujú, že Komisii trvalo dlhšie, kým začala riešiť súvisiacu trhovú nerovnováhu. Z prostriedkov EÚ

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

poskytla približne 390 mil. EUR na dobrovoľné zníženie výroby, ktoré sa mohlo realizovať kdekoľvek v EÚ. No v reakcii na historicky nízke ceny mnohí poľnohospodári znížili svoju produkciu mlieka už pred zavedením týchto opatrení.

Napriek stabilizačnému účinku priamych platieb, ktorých podiel na príjmoch poľnohospodárskych podnikov v sektore mlieka tvoril v rokoch 2015 a 2016 približne 35 %, môžu výrobcovia mlieka po náhlom poklese cien čeliť problémom s peňažným tokom. Komisia sa snažila tento problém vyriešiť, neposúdila však rozsah ťažkostí mliekarenských podnikov v súvislosti s peňažným tokom. Audítori zistili, že pri pridelovaní rozpočtových prostriedkov zohrávala veľkú úlohu suma dostupných zdrojov, a nie skutočné potreby. Členské štáty uprednostňovali výnimočné opatrenia, ktorých realizácia bola jednoduchá, a rozhodli sa pre rozsiahlu distribúciu finančných prostriedkov bez toho, aby pomoc lepšie zamerali.

Komisia zvažovala, že na financovanie výnimočných opatrení v rokoch 2014 – 2016 použije svoju rezervu na krízové situácie v odvetví poľnohospodárstva. Nakoniec sa však rozhodla inak. S cieľom pripraviť sa na budúce krízové situácie, ako sú napríklad tie, ktoré vzniknú v dôsledku pandémie, sa Komisia snažila nadviazať na získané skúsenosti. Konkrétne v rámci SPP na obdobie 2021 – 2027 Komisia navrhla posilniť úlohu a potenciálny vplyv rezervy na krízové situácie tým, že spružní jej využívanie. Audítori však tvrdia, že dostatočne neposúdila účinky opatrení prijatých členskými štátmi, hoci by to mohlo výrazne pomôcť pri lepšej príprave na budúce narušenia trhu.

Základné informácie

Produkcija kravského mlieka je svojou hodnotou (59,3 mld. EUR v roku 2019) najväčším poľnohospodárskym odvetvím v EÚ a tvorí približne 14 % poľnohospodárskej produkcie. Medzi hlavných výrobcov mlieka v EÚ patria Nemecko, Francúzsko, Holandsko, Poľsko, Taliansko a Írsko. Od roku 1984 do roku 2015 EÚ prevádzkovala systém kvót na mlieko, ktorého cieľom bolo obmedziť celkovú výrobu mlieka v EÚ. Od roku 2009 sa celkové kvóty členských štátov postupne zvyšovali, až bol systém v roku 2015 zrušený.

V decembri 2019 EDA uverejnil správu o používaní [výnimočných opatrení na stabilizáciu príjmu poľnohospodárov v sektoroch ovocia a zeleniny](#). Dnes uverejnená správa je zameraná na výrobcov mlieka v EÚ.

Osobitná správa č. 11/2021: Výnimočná podpora pre výrobcov mlieka v EÚ v rokoch 2014 – 2016 – Potenciál na zlepšenie budúcej efektívnosti, je k dispozícii v 23 jazykoch EÚ na webovom sídle EDA (eca.europa.eu).

EDA prezentuje svoje osobitné správy Európskemu parlamentu a Rade EÚ, ako aj iným zainteresovaným stranám, napríklad národným parlamentom, subjektom z oblasti priemyslu a zástupcom občianskej spoločnosti. Veľká väčšina odporúčaní, ktoré v našich správach predkladáme, sa zavádza do praxe.

Kontakt pre tlač

Tlačové oddelenie EDA: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 691 553 547